

Enric Granados (1867-1916)

LMG 2100

DDD

Durada
78'50

1	Aparición	2'36	19	La góndola. Escena poética	6'40
Apariciones. Valses románticos			Valses poéticos		
2	Presto	0'57	20	Introducción	1'22
3	Poco allegro-cadencioso	0'56	21	Vals melódico	2'23
4	Vals alemán	0'54	22	Vals apasionado	1'44
5	Andantino, quasi allegretto	1'16	23	Vals lento	2'25
6	Un poco lento ed a piacere	0'54	24	Vals humorístico	0'53
7	Ecos	1'10	25	Vals brillante	1'31
8	Fantasmas	1'44	26	Vals sentimental	2'06
9	Sensitiva	2'17	27	Vals mariposa	1'00
10	Pastoral	0'47	28	Vals ideal	1'26
11	¡Fuera tristeza!	0'45	29	Vals melódico	2'39
12	Vals vienés	1'06	Escenas poéticas —segunda serie—		
13	Vals dramático	2'42	30	Recuerdo de países lejanos	1'52
14	Serenata Amparo	1'29	31	El ángel de los claustros	3'52
15	Capricho español	6'16	32	Canción de Margarita	1'39
Escenas poéticas —primera serie—			33	Sueños de poeta	3'19
16	Berceuse	4'35	34	Rapsodia aragonesa	8'47
17	Eva y Walter	2'20			
18	Danza de la rosa	1'40			

Emili Blasco, piano

AUDITORI
CAN ROIG I TORRES

Enregistrament realitzat entre els dies 10 i 12 de
novembre de 2010 a l'Auditori Can Roig i Torres de
Santa Coloma de Gramenet
Preses de so i muntatge: Llorenç Balsach

Portada: Hermen Anglada Camarasa (1871-1959),
La sirena

Amb la col·laboració de l'Institut Català
de les Indústries Culturals

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Indústries Culturals

ENGLISH COMMENTARY INSIDE
COMENTARIOS EN ESPAÑOL EN EL INTERIOR
COMENTARIS EN CATALÀ A L'INTERIOR

Dip. Leg.: B-45207-2010
©(P) 2010 La Mà de Guido
www.lamadeguido.com

Enric Granados

Sempre ens quedarà el dubte de saber què hauria passat si un nefast dia de 1916 un torpede alemany (sí, de la mateixa pàtria que tant admirava) no hagués acabat amb la vida d'Enric Granados i la de la seva muller. Final tràgic, final romàntic,

però que ens va arrabassar un músic que ens va deixar amb la molesta sensació que se'n va anar sense haver dit tot el que havia de dir. Un músic que durant molt de temps, fins i tot massa, va ser només el creador de *Goyescas*, l'òpera i la suite per a piano, i en segona mesura de les *Danses espanyoles* o les *Tonadillas*. Obres mestres, sens dubte, però representatives només de la vessant més castissa d'un compositor molt més complex. Un compositor que va més enllà dels clics del nacionalisme, fins i tot de la versió més estilitzada del seu amic Isaac Albéniz o de la més depurada i erudita de Manuel de Falla, per fixar la seva mirada en el romanticisme més essencial, amb tot el que aquest moviment té d'inassolible i contradictori...

Només cal contemplar qualsevol de les fotografies que es va fer en vida per veure com Granados va cuidar fins a l'extrem aquesta imatge de músic romàntic. En totes hi apareix en actituds pròpies d'artista abstrert i ple de vida interior. Podria ser un posat, una estratègia de màrqueting, com diríem avui, però si després escoltem la seva música descobrirem que és sincera, que darrere hi ha un

caràcter somiador que sent i vibra amb el suggerit i amb prou feines esbossat. Algú que veu en la música quelcom íntim, una invitació a somiar en altres mons i que per això es deixa guiar únicament i exclusivament per la seva imaginació. Maneres de fer que el seu mestre Felip Pedrell va saber apreciar quan va dir que “la regla seca i freda no tenia cabuda en la seva intel·ligència”...

Les dues sèries d'*Escenes poètiques* són potser els millors exemples d'aquest Granados somiador i intimista, set peces compostes en diferents períodes que segueixen la tradició de les peces breus establerta per Robert Schumann o Edvard Grieg. Se'ns hi revela un compositor original, agosarat i de vegades fins i tot desconcertant, algú que ens explica o, més aviat, ens insinua una història, però que després, com abstrert en els seus pensaments, detura la narració i passa a un altre tema. Com en la misteriosa *Cançó de Margarida*, probablement inspirada en el *Faust* de Goethe, en què una introducció, a la manera d'un recitatiu, dona peu a l'esbós d'una cançó que gairebé immediatament s'esvaeix com un somni. És la poètica del fragment portada al seu grau màxim de depuració. Aquests motius tot just insinuats, units a la densitat de textures, la riquesa de la paleta colorista, les combinacions harmòniques inusuals i una gran llibertat formal, com si estiguéssim davant apunts de quelcom improvisat o inacabat, acaben de transmetre a aquestes peces una aurèola atmosfèrica, onírica i hipnòtica. És el que trobem també en altres composicions, com *La gòndola*, una “escena poètica”, títol que evoca Franz Liszt i que Granados va escriure per a un aparell de curta vida anomenat *piano-pédalier*, inventat pel mandolinista Baldomero Cateura i consistent en un sistema de quatre pedals extra que, adaptat a

qualsevol piano, permetia efectes de matis i color sorprenents.

Però l'art de Granados no s'acaba aquí, com tampoc s'acabava en *Goyescas*. Perquè trobem també el Granados que s'acosta als salons i al mateix temps els desborda amb la seva fantasia, com en els valsos que integren la col·lecció *Aparicions*, de traç elegant i refinat, fantasiós i excèntric, si no dramàtic. I, per descomptat, tenim en tot moment el pianista fora de sèrie, però que, fins i tot en les seves peces més arrauxadament virtuosístiques, com la *Rapsòdia aragonesa* o el *Capricho español*, mostra una naturalitat i una elegància que el diferencien del molt més explosiu Albéniz. Totes aquestes cares de Granados les podem descobrir en aquest programa, una excel·lent oportunitat d'apreciar l'art d'un compositor exigent i honest que se'n va anar massa aviat i que, incomprendible, encara avui no és valorat i conegut com per justícia es mereix.

Juan Carlos Moreno

Emili Blasco

Vaig néixer a Barcelona en el si d'una família on l'activitat artística forma part de la vida diària. El meu interès per la música em ve de ben petit, i ja d'adolescent vaig estudiar al Conservatori Superior Municipal de la ciutat la carrera de piano i la de música de cambra. Allí vaig rebre les ensenyances

d'Antoni Besses, qui fou sens dubte el professor que més m'influencià. També tinc un record especial pel mestre Frederic Gevers, amb qui vaig tenir la sort de compartir coneixements sobre els autors més clàssics, i per Andrzej Stefanski, amb qui vaig treballar dos anys a Varsòvia, on vaig poder viure una realitat cultural diferent de la que havia viscut a Catalunya.

Des de sempre el meu interès s'ha centrat en la música de cambra i sobretot en la música del nostre país. Em sento còmode tant amb autors contemporanis com redescobrint alguns dels nostres compositors quasi oblidats: Antoni Massana, Eduard Toldrà, Josep Cercós, Joan Comellas, Francesc Alió, Àngel Rodamilans, Tomàs Buxó, etcètera.

Les harmonies i el perfum ibèric d'Enric Granados em van captivar des de jove, així com les línies melòdiques i la seva expressió romàntica. Són unes partitures plenes de misteri i llum que s'acosten a l'esperit amb candidesa i intensitat, impuls i elegància. La riquesa del seu discurs em plau, ahora que m'ajuda a millorar com a pianista i músic: és un privilegi poder-me endinsar en aquestes partitures, gran part de les quals han estat publicades gràcies al treball de l'estimada Alícia de Larrocha. Des d'aquí també el meu agraïment a Llorenç Balsach per la seva abnegada tasca de difusió i recuperació del patrimoni musical al capdavant de La Mà de Guido.

Emili Blasco

Enric Granados

Siempre nos quedará la duda de saber qué habría pasado si un aciago día de 1916 un torpedero alemán (sí, de la misma patria que tanto admiraba) no hubiera acabado con la vida de Enric Granados y la de su esposa. Final trágico, final romántico,

pero que nos arrebató a un músico que nos dejó con la molesta sensación de que se fue sin haber dicho todo lo que tenía que decir. Un músico que durante mucho tiempo, incluso demasiado, fue solo el creador de *Goyescas*, la ópera y la suite para piano, y en segunda medida de las *Danzas españolas* o las *Tonadillas*. Obras maestras, sin duda, pero únicamente representativas de la cara más castiza de un compositor mucho más complejo. Alguien que va más allá de los clichés del nacionalismo, incluso de la versión más estilizada de su amigo Isaac Albéniz o de la más depurada y erudita de Manuel de Falla, para fijar su mirada en el romanticismo más esencial. Con todo lo que este movimiento tiene de inasible y contradictorio...

Basta contemplar cualquiera de las fotografías que se hizo en vida para ver cómo Granados cuidó hasta el extremo esa imagen de músico romántico. En todas ellas aparece en actitudes propias de artista ensimismado y lleno de vida interior. Podría ser una pose, una estrategia de marketing como diríamos hoy, pero si luego escuchamos su música descubriremos que es sincera, que detrás hay un

carácter soñador que siente y vibra con lo sugerido y apenas esbozado. Alguien que ve en la música algo íntimo, una invitación a soñar con otros mundos y que para ello se deja guiar única y exclusivamente por su imaginación. Algo que su maestro Felip Pedrell supo apreciar cuando dijo que “la regla seca y fría no tenía cabida en su inteligencia”...

Las dos series de *Escenas poéticas* son quizá la más perfecta plasmación de ese Granados soñador e intimista, siete piezas compuestas en distintos periodos que beben de la tradición de lo breve establecida por Robert Schumann o Edvard Grieg. En ellas se nos revela un compositor original, osado y a veces incluso desconcertante, uno que nos cuenta o más bien nos insinúa una historia, pero que luego, como embebido en sus pensamientos, interrumpe la narración y pasa a otro tema. Como en la misteriosa “*Canción de Margarita*”, posiblemente inspirada en el *Fausto* de Goethe, en la que una introducción a la manera de un recitativo da pie al esbozo de una canción que casi de inmediato se desvanece como un sueño. Es la poética del fragmento llevada a su grado de depuración máximo. Esos motivos apenas insinuados, unidos a la densidad de texturas, la riqueza de la paleta colorística, las combinaciones armónicas inusuales y una gran libertad formal, como si estuviéramos ante meros apuntes de algo improvisado o inacabado, acaban de transmitir a estas piezas un halo atmosférico, onírico e hipnótico. Es el caso también de otras composiciones, como *La góndola*, una “escena poética” cuyo título evoca a Franz Liszt y que nuestro músico escribió para un efímero artefacto llamado piano-pédalier, inventado por el mandolinista Baldomero Cateura y consistente en un sistema de cuatro pedales extra que, adaptado a

cualquier piano, permitía los más sorprendentes efectos de matiz y color.

Pero el arte de Granados no se agota ahí, como tampoco se agotaba en *Goyescas*. Porque está también el Granados que se acerca a los salones y al mismo tiempo los desborda con su fantasía, como en los valeses que integran la colección *Apariciones*, de trazo elegante y refinado, fantasioso y excéntrico, cuando no dramático. Y, por supuesto, está en todo momento el pianista fuera de serie, pero que incluso en sus piezas más encendidamente virtuosísticas, como la *Rapsodia aragonesa* o el *Capricho español*, muestra una naturalidad y una elegancia que le diferencian del mucho más explosivo Albéniz. Todas esas caras de Granados podremos descubrirlas en este programa, una excelente oportunidad de apreciar el arte de un compositor exigente y honesto que se fue demasiado pronto y que, incomprensiblemente, todavía hoy no es valorado y conocido como por justicia merece.

Juan Carlos Moreno

Emili Blasco

Nací en Barcelona en el seno de una familia donde la actividad artística forma parte de la vida diaria. Mi interés por la música surge de bien pequeño y ya de adolescente estudié en el Conservatorio Superior Municipal de la ciudad las carreras de piano y de música de cámara. Allí recibí las enseñanzas de

Antoni Besses, quien fue sin duda el profesor que más me influenció. Tengo un recuerdo especial también hacia el maestro Frederic Gevers, con quien tuve la suerte de compartir conocimientos sobre los autores más clásicos, y hacia Andrzej Stefanski, con quien trabajé dos años en Varsovia, bajo una realidad cultural bien diferente de la que había visto en Cataluña.

Mi interés por la música de cámara y sobre todo por la música de nuestro país surge desde siempre; me siento cómodo redescubriendo algunos de nuestros autores casi olvidados: Antoni Massana, Eduard Toldrà, Josep Cercós, Joan Comellas, Francesc Alió, Angel Rodamilans, Tomás Buxó, etcétera.

Las armonías y el perfume ibérico de Granados me cautivaron desde joven, así como las líneas melódicas y su expresión romántica. Son unas partituras llenas de misterio y luz que se acercan al espíritu con candor e intensidad, impulso y elegancia. La riqueza de su discurso me place, al mismo tiempo que me ayuda a mejorar como pianista i músico: para mí es un privilegio sumergirme en estas partituras, su mayor parte publicadas gracias al trabajo de nuestra querida Alicia de Larrocha. Desde aquí mi agradecimiento a Llorenç Balsach por su incansable labor de difusión y recuperación del patrimonio musical a través de La Mú de Guido.

Emili Blasco

Enric Granados

We will always be uncertain about what would have happened if that fateful day of 1916 a German torpedo (yes, from the very country he so much admired) had not put an end to Enric Granados and his wife's lives. A tragic end, a romantic end, an end that

took him from us, leaving us with the unpleasant feeling that he had departed us without saying everything he had to say. A musician who, for a very long time, even too much, was only considered the composer of *Goyescas*, the opera and suite for piano, and, of a lesser importance, *Danzas españolas* or *Tonadillas*. These are certainly masterpieces, but only representative of the most traditional side of this much more complex composer. Someone who went beyond nationalist clichés, even in their most stylised version of his friend Isaac Albéniz, or in Manuel de Falla's more refined and erudite version, to fix his gaze on the most essential romanticism, with all the out-of-reach and contradictory nature of this movement...

We just have to look at any picture of Granados to see how much he took care of his image of romantic musician. In all of them he appears in attitudes that are typical of the artist rapt in thought, full of inner life. It could be just a pose, a marketing strategy as we would say today, but if we then listen to his music we will discover that it is sincere, that behind it there is a dreamy nature that vibrates when faced

with what has just been suggested and barely outlined. Someone that sees something intimate in music, an invitation to dream about other worlds and who, to this end, lets himself be guided exclusively by his imagination. Something that his mentor Felip Pedrell was able to observe when he said that "the dry and cold rule had no place in his intelligence"...

The two series of *Escenas poéticas* are perhaps the most perfect expression of this dreamy and intimate Granados, seven pieces composed in different periods that find their inspiration in the tradition of what is short established by Robert Schumann or Edvard Grieg. In them appears a singular, audacious and sometimes even disconcerting composer who tells us –or rather hints at– a story, but who, later on, absorbed in his thoughts, interrupts the narration and turns to another theme. As in the mysterious *Canción de Margarita*, probably inspired by Goethe's *Faust*, in which an introduction in the way of a recitative gives rise to the hint of a song that almost immediately vanishes like a dream. It is the poetics of the fragment driven to the highest degree of refinement. These motifs, barely outlined, together with the density of textures, the richness of the coloristic palette, the unusual harmonic combinations and a great formal liberty, as if we were before simple sketches of something improvised or unfinished, end up conveying to these pieces an atmospheric, oneiric and hypnotic halo. This is also the case of other compositions such as *La góndola*, a "poetic scene" whose title evokes Franz Liszt, which Granados wrote for an ephemeral artefact called *piano-pédalier*, invented by the mandolin player Baldomero Cateura. It was a system made up of four extra pedals that, adapted to any

piano, allowed for the most stunning effects of nuance and colour.

But Granados' art does not finish here, as it did not finish in *Goyescas*. There is also the Granados who visits the salons, as he floods them with his imagination, as in the waltzes that make up the series *Apariciones*, with an elegant and refined, imaginative and eccentric, if not dramatic, stroke. And, obviously, there is always the outstanding pianist who, even in his most passionately virtuosic pieces, such as *Rapsodia aragonesa* or *Capricho español*, shows a spontaneity and an elegance that differentiate him from the much more explosive Albéniz. We will be able to discover all these faces of Granados in this programme, an excellent occasion to appreciate the art of a demanding and honest composer that left us too early and who, incomprehensively, is still not valued and known as he so rightly deserves.

Juan Carlos Moreno

Emili Blasco

I was born in Barcelona to a family in which artistic activity was part of everyday life. My interest in music comes from my very early childhood. When I was a teenager, I studied a degree in piano and chamber music at the Higher Municipal Conservatory of this city. There, I was the pupil of

Antoni Besses, who was most certainly the professor that most influenced me. I also keep special memories of Maestro Frederic Gevers, with whom I had the chance to share knowledge on the most classical composers, and Andrzej Stefanski, with whom I worked for two years in Warsaw, where I was able to enjoy a different cultural atmosphere from the one I had lived in Catalonia.

My interest has always been in chamber music, particularly in the music of my country. I feel at ease both with contemporary composers and when rediscovering some of our almost forgotten composers: Antoni Massana, Eduard Toldrà, Josep Cercós, Joan Comellas, Francesc Alió, Àngel Rodamilans, Tomàs Buxó, etc.

Enric Granados' harmonies and Hispanic scent already enraptured me when I was young, as well as his melodic lines and romantic expression. These are scores full of mystery and light that come close to the spirit with innocence and intensity, impetus and elegance. The richness of his discourse pleases me, while it also helps me to improve my skills as a pianist and musician: it is a privilege to be able to go deeply into these scores, most of which have been published thanks to the work carried out by our beloved Alicia de Larrocha. I also wish to thank Llorenç Balsach for his unselfish task of dissemination and recuperation of our musical heritage by running the label La mà de Guido.

Emili Blasco

English translation: Beatrice Krayenbühl